

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/362/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1713214802
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:1713214802.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom 810 11 Bratislava, Pribinova 25, proti odporcovi: Z. U., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom XXX XX Y., T. XXX/XX, t. č. XXX XX U., V. XX, č. bytu XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO: 42 326 923, zast.: Mgr. Peter Masarovič, advokát so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, o zaplatenie 1125,18 eura s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd návrh zamietá.

II. Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

III. Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho PZ č. XXXXXXXXXX/XXXX vedený v ČSOB, a.s. pobočka Košice, náhradu trov konania vo výške 139,25 eura titulom trov právneho zastúpenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojím návrhom zo dňa 30. 9. 2013 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 1125,18 eura s príslušenstvom a zmluvnou pokutou spolu s náhradou trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ s odporcom dňa 13. 8. 2010 uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere číslo 8100031561, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 1500,- eur. Poskytnutý úver sa odporca zaviazal splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške 80,37 eura v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve.

Odporca sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke číslo 3, napokon zaplatil len sumu 2250,36 eura. Vzhľadom k tomu, že odporca bol v omeškaní s úhradou splátky o viac ako 3 mesiace, bolo mu doručené oznámenie o zosplatnení úveru podľa § 565 OZ, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Oznámenie prevzal odporca dňa 9. 4. 2013 a potom podľa § 53 ods. 8 OZ došlo k uplatneniu sankcie straty výhody splátok dňa 25. 4. 2013. Odporca mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 1125,18 eura, túto sumu neuhradil. Navrhovateľ si popri istine uplatnil aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania a zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne.

Odporca sa k návrhu vyjadril na pojednávaní dňa 9. 6. 2015 tak, že zmluvu uzatvoril, navrhovateľ mu však nevyplatil celú sumu úveru, ale nižšiu sumu. Zmluve nerozumie.

Elektronickým podaním zo dňa 10. 11. 2014, podpísaným zaručeným elektronickým podpisom, do konania vstúpil vedľajší účastník, ktorý sa k návrhu vyjadril podaním zo dňa 16. 4. 2015. Žiadal návrh zamietnuť v celom rozsahu, pričom dôvodil nasledovne:

Uzatvorená úverová zmluva podlieha právnej úprave zakotvenej v § 52 a nasledujúceho občianskeho zákonníka ako aj zákona číslo 129/2010 Z.z.. Medzi účastníkmi bola dohodnutá ročná úroková sadzba úveru vo výške 70,01 %, čo niekoľkonásobne prevyšuje úrokové sadzby pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných peňažnými ústavmi, pretože tieto sa v auguste roku 2010 pohybovali okolo 14,91 % ročne (zdroj www.nbs.sk). Uvedené dojednanie úrokov pri peňažnej pôžičke je teda v rozpore s dobrými mravmi. Zmluva je zároveň v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 ako aj § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Medzi navrhovateľom a odporcom bola spísaná žiadosť o poskytnutie úveru a následne žiadosť bola podpísaná odporcom. Zo samotného bodu 6 zmluvy vyplýva, že sa nemá vyplňať, teda v čas uzavretia zmluvy - žiadosti táto časť nebola vyplnená. Odporcovi došlo oznámenie veriteľa o schválení úveru a s dátumom 13. 8. 2010. Uvedené oznámenie nie je však podpísané zo strany odporcu. Z tohto vyplýva, že navrhovateľ s odporcom neuzatvorili písomne zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, ako to má na mysli ustanovenie § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko písomná forma bola dodržaná len v žiadosti o poskytnutie úveru, pričom schválenie úveru s uvedením výšky úveru a všetkých náležitostí týkajúcich sa splátok, úrokov, RPMN, boli uvedené len v oznámení veriteľa, ktoré odporca nepodpísal. Takýto spôsob uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy sa považuje za nekalú obchodnú praktiku navrhovateľa, nakoľko v čase podpisu zmluvy odporca nevie, v akej výške a s akými podmienkami mu bude schválený úver, pretože vypisuje len žiadosť o poskytnutie úveru a schválenie úveru mu má byť oznámené následne dodávateľom služby, kde už nemá možnosť odporca ovplyvniť výšku úveru, ani podmienky, za ktorých je úver poskytnutý - výška úrokov, splátky a podobne. Náležitosti zmluvy o úvere sú upravené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Medzi tieto obligatórne náležitosti patrí aj podľa § 9 ods. 2 písm. j) - ročná percentuálna miera nákladov. Ako vyplýva z predloženej zmluvy o úvere, výška RPMN nie je uvedená správne a pri poskytnutí úveru vo výške reálne vyplatené sumy 1284,25 eura a sumy 215,75 eura, ktorú uhradil žalovaný pri podpise zmluvy a ktorá predstavuje dodatočný náklad spotrebiteľa k poskytnutému úveru, čo spolu predstavuje schválený úverový rámec s 1500,- eur, by RPMN predstavovala hodnotu 127,76 %, a nie je v zmluve uvedený údaj vo výške 68,77 %. Preto podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona číslo 129/2010 Z.z. sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zo zmluvy zároveň vyplýva, že výška splátok bola v zmluve určená len jednou sumou bez jasnej a určitej špecifikácie, aká suma pripadá na istinu, na úroky a iné poplatky, čo je v rozpore s § 9 ods. 2 písm. k) a zmluva taktiež neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru, a teda doby trvania zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona. Aj v zmysle tohto je potom zmluva považovaná za bezúročnú. Navrhovateľ však odporcovi reálne vyplatil iba sumu 1284,25 eura, hoci zmluva uvádza, že odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 1500,- eur, jedná sa tak o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá bola judikovaná v rozhodnutiach viacerých súdov. Uvedené dojednanie je neplatné pre jeho rozpor s dobrými mravmi. V zmysle toho potom navrhovateľovi vzniklo právo len na vymáhanie sumy, ktorú reálne vyplatil odporcovi, t. j. sumy vo výške 1284,25 eura, pričom ako sám navrhovateľ uviedol, odporca uhradil sumu 2250,36 eura, čím sa navrhovateľ na úkor odporcu obohatil o sumu 966,11 eura. Zmluva o revolvingovom úvere je zároveň, podľa vyjadrenia vedľajšieho účastníka, aj neurčitý právny úkon, a teda v zmysle § 37 ods. 1 občianskeho zákonníka neplatný právny úkon a navyše odporuje dobrým mravom a obchádza zákon, a teda je neplatným aj podľa § 39 občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov žiadal vedľajší účastník návrh zamietnuť v celom rozsahu a priznať mu náhradu trov konania.

Súd vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 9. 6. 2015, na ktoré sa navrhovateľ ani právny zástupca navrhovateľa, ani vedľajší účastník a jeho zástupca nedostavili.

Súd tak postupoval podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a v zmysle zásady účelnosti, hospodárnosti konania a ochrany práv druhého účastníka konania vo veci pojednával a rozhodol.

Ustanovenie § 101 O.s.p. ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynútiteľná. V záujme hospodárnosti a rýchlosti konania sa umožňuje súdu, aby na pojednávaní prejednal vec v neprítomnosti účastníka, za predpokladu, že účastník bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil a ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o jeho odročenie.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd je povinný skúmať uzatvorenú zmluvu a chrániť práva spotrebiteľa, navyše sa jedná o návrhové konanie a navrhovateľ nesie dôkazné

bremeno (bremeno tvrdenia aj bremeno dôkazu). Keďže navrhovateľ je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, je nutné konštatovať, že advokátska kancelária musí poznať právo a súd z tohto faktu vychádza, musí poznať, aké náležitosti musí obsahovať návrh a rovnako musí vedieť, že k návrhu je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v návrhu. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na § 101, § 120 O.s.p. a dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti účastníkov konania) účastníka konania na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo účastník v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Tu súd poukazuje aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihladať.

Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, zmluvné dojednania, oznámenie veriteľa o schválení úveru, karta klienta, oznámenie o zosplatnení a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Navrhovateľ podal návrh tak, ako je vyššie popísaný.

Dňa 13. 8. 2010 uzatvoril navrhovateľ s odporcom zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej, bol odporcovi schválený úver vo výške 1500,- eur, pričom podľa karty klienta mu bola reálne vyplatená čiastka len vo výške 1284,25 eura (karta klienta - č.l. 17). Podľa úverovej zmluvy úver bol dohodnutý so splatnosťou 42 mesiacov, vždy k 19. dňu v mesiaci po 80,37 eura, pričom zo zmluvy nevyplyva splatnosť istiny, úrokov a poplatkov, ako ani konečná splatnosť úveru, RPMN úveru 68,77 %, ročná úroková sadzba 70,01 %.

Navrhovateľom priložené zmluvné dojednania o revolvingovom úvere sú absolútne nečitateľné a tým nepreskúmateľné zo strany súdu. Sú písané na dvoch stranách formátu A4, veľmi malým písmom, obsahujú 19 článkov, každý článok niekoľko bodov, čím sa stávajú nečitateľnými, neprehľadnými a nie je možné z dôvodu použitia veľkosti písma tieto preštudovať, preto nie je možné ani to, aby ich študoval spotrebiteľ pred podpisom zmluvy o úvere.

V danom prípade po posúdení návrhu súd musí skonštatovať, že v návrhu je uvedené, že bol poskytnutý úver (pôžička), pričom ako listinný dôkaz bola poskytnutá zmluva o revolvingovom úvere, ktorý je poskytovaný na inom základe ako samotný úver. Zmluvou o revolvingovom úvere klient žiada o poskytnutie úverového rámca na opakované čerpanie úveru.

Súdu z listinných dôkazov vyplýva, že predmetom návrhu je úver a nie revolvingový úver, pretože predložená zmluva rieši len poskytnutie úveru a podmienky jeho splácania (aj keď nie úplne, pretože v nej absentujú zákonné náležitosti), nerieši však poskytnutie revolvingu, ani jeho výšku, ani podmienky splácania. Zároveň predložené oznámenie veriteľa a kartu klienta je nutné, v spojení so zmluvou o úvere, považovať za zmätočné a tieto právne úkony vo vzájomných súvislostiach činia zmluvu neurčitou, zmätočnou a v dôsledku toho absolútne neplatnou.

V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský vzťah, nakoľko navrhovateľ plnil v rámci svojej podnikateľskej činnosti, odporca vystupuje ako fyzická osoba nepodnikateľ.

Z karty klienta vyplýva, že odporca splatil navrhovateľovi celkovo sumu vo výške 2250,36 eura, pričom navrhovateľ v úvodných tabuľkách karty klienta uvádza niekoľko údajov o poskytnutí úveru a revolvingu, ktoré činia vyplatenie úveru a revolvingu veľmi neprehľadným, nezrozumiteľným, neurčitým a to aj pre osoby vysokoškolsky vzdelané, prípadne pôsobiace v tejto sfére, nie to ešte pre spotrebiteľa odkázaného na veriteľa (ktorý navyše zneužíva tiešeň spotrebiteľa), čo je v príkrom rozpore s ochranou práv spotrebiteľa a so zákonným postupom veriteľa. V uvedených tabuľkách sa uvádzajú tieto údaje:

Poskytnutá čiastka: 1500,- eur, poskytnuté celkom 1500,- eur, dátum vyplatenia: 16. 8. 2010, vyplatené čiastka 1284,25 eura, vyplatené vrátane revolvingov: 1284,25 eura, splatené: 2250,36 eura, poplatok právnikovi (?!): 166,12 eura, poplatok rozhodcu (?!): 67,500 eura, údaje o revolvingu nie sú vyplnené, z čoho vyplýva, že revolvingový úver nebol schválený a/alebo/ani vyplatený.

Postupom podľa § 54 ods. 2 OZ, potom pre súd vyplýva, že reálne navrhovateľ vyplatil odporcovi sumu úveru 1284,25 eura. Odporca splatil navrhovateľovi celkovo 2250,36 eura.

Z návrhu a listinného dôkazu vyplýva, že v dôsledku omeškania so splátkou č. 29, 30, 31 vyzval navrhovateľ odporcu listom zo dňa 3.4.2013 na zaplatenie dlžných splátok vo výške 241,11 eura s tým, že ak uplynie 15 dní od doručenia oznámenia navrhovateľa, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a tým odporca stráca výhodu splátok a celý dlh je povinný splatiť naraz. Navrhovateľ nepreukázal, že toto oznámenie odporca prevzal, teda že mu bolo doručené.

Je potrebné skonštatovať, že predložená úverová zmluva neobsahuje zákonné náležitosti tak, ako je uvedené nižšie a zároveň je neplatná z dôvodu, že obchádza zákon (§ 39 OZ) a je neurčitá (§ 37 ods. 1 OZ). V zmluve je uvedené, že odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 1500,- eur, čo v kontexte s kartou klienta bolo zistené, že nie je pravda. Navrhovateľ koncipuje zmluvy tak, aby spotrebiteľ mal predstavu o vyššie poskytnutom úvere, ako v skutočnosti sú mu vyplatené peňažné prostriedky. Odporcovi bol vyplatený úver vo výške 1284,25 eura a nie 1500,- eur (čo tvorí rozdiel medzi týmito sumami, nie je súdu zrejmé, potom sa pravdepodobne jedná o poplatky v zmluve neuvedené, tzv. skryté poplatky). Všetky podstatné údaje, ktoré by mali byť obsiahnuté priamo v zmluve o úvere, sú obsiahnuté len v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré oznámenie však nie je súčasťou zmluvy, navyše tieto údaje musia byť priamo zakotvené v zmluve a nie v jej prílohách. Či návrh samotný, zmluva, alebo oznámenie veriteľa a karta klienta, každá z uvedených listín je dokladom o iných sumách úveru, čo je pre spotrebiteľa značne máťúce, neprehľadné a neurčité a pre súd dôkazom o pochybných praktikách navrhovateľa. Spotrebiteľské zmluvy musia byť zo zákona pre spotrebiteľa jasné, určité, zrozumiteľné, a to tak, aby spotrebiteľ (pri akomkoľvek vzdelaní) pri ich študovaní mal jasné svoje povinnosti voči veriteľovi, čo však nie je daný prípad.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ (účinný k 13. 8. 2010), ((1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, účinný od 1. 4. 2015, Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Keďže z návrhu a listinných dôkazov vyplýva, že odporcovi mal byť poskytnutý a vyplatený úver vo výške 1284,25 eura, tento vzťah sa riadi ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z.z. účinného k 13. 8. 2010. Jedná sa o spotrebiteľský úver, preto je potrebné pri posudzovaní vzájomných práv a povinností použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nie je možné ho posúdiť ako absolútny obchod podľa ustanovení Obchodného zákonníka, nakoľko takýto výklad by bol v príkrom rozpore so záujmami spotrebiteľa a v jeho neprospech a porušením § 54 ods. 2 OZ. K uvedenému smeruje aj doterajšia súdna prax, ako aj zmena Občianskeho zákonníka, ktorá síce bola pôvodne účinná od 12. 6. 2014 (ďalšou novelou č. 151/2014 Z.z. je účinnosť odložená na 1. 4. 2015), avšak je len potvrdením zámeru zákonodarcu pri ochrane práv spotrebiteľa. Navyše zák. č. 129/2010 Z.z. vo svojom ustanovení §-u 1 ods. 2 jednoznačne stanovuje, že spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi, nie úveru podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Aj Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach ustálil, že v prípade spotrebiteľských zmlúv sa na právne vzťahy uplatnia prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinný k 13. 8. 2010, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 písm. f/, g/, k/ cit. zák., (1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 cit. zák., (1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Vzhľadom na citovaný § 9 ods. 1 a 2 zákona predloženú zmluvu o úvere by súd považoval za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko v nej absentujú údaje podľa § 9 ods. 2 písmeno f, g, k. Navyše z praxe súdu je známe (napr. aj sp. zn. 17C/31/2014), že odporca pri podpise návrhu zmluvy vyplnil len časť 5. Zmluvy, navrhovateľ až následne rozhodol o poskytnutí úveru a jeho výške, vyplnil časť 6. Zmluvy, pričom však odporcovi už nezaslal novú zmluvu na podpis. Preto zmluva nebola vyhotovená písomne tak, ako to má na mysli § 9 ods. 1 zákona. Odporca by potom bol povinný vrátiť navrhovateľovi len istinu - výšku úveru, ktorá mu bola reálne vyplatená - t.j. 1284,25 eura.

Súd však vzhľadom na nesprávne uvádzané údaje v zmluve, považuje zmluvu za absolútne neplatnú, pretože svojím obsahom odporuje zákonu (§ 39 OZ), ako je uvedené vyššie, z karty klienta vyplývajú iné údaje o vyplatenom, poskytnutom spotrebiteľskom úvere, ako zo samotnej zmluvy a rovnako tak aj z oznámenia veriteľa, medzi schváleným, poskytnutým a vyplateným úverom je podstatný rozdiel, čo je akýsi poplatok, ktorý si navrhovateľ strhol hneď pri vyplatení úveru, ktorý však nie je zmluvne podchytený a nemôže preto požívať právnu ochranu, spotrebiteľa nemožno klamať či zavádzať. Rozdielnosť uvádzaných údajov o výške poskytnutého úveru činí zmluvu neurčitou, žiadnym výkladom nie je možné dospieť k jednoznačnému záveru, v akej výške bol úver reálne poskytnutý, schválený (§ 37 ods. 1 OZ). V dôsledku toho je odporca povinný vrátiť titulom bezdôvodného obohatenia sumu 1284,25 eura, pričom vrátil navrhovateľovi až 2250,36 eura, čím sa navrhovateľ bezdôvodne obohatil o sumu 966,11 eura.

Keďže zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom, nie je možné priznať ani zaplatenie zmluvnej pokuty, ako to navrhovateľ považoval vo svojom návrhu.

Podľa § 37 ods. 1 OZ, Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom (výklad však nemôže dopĺňať právny úkon) alebo použitím dispozitívnych ustanovení zákona namiesto neurčitých častí prejavu vôle. Preto neurčitým prejavom vôle je, ak sa v zmluve uvádzajú rôzne údaje o výške poskytnutého úveru.

Podľa § 39 OZ, Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 OZ, Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 458 ods. 1 OZ, Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

Súd z vlastnej činnosti, ale aj z rozhodnutí iných súdov (porovnaj napr. rozsudok KS v Prešove vo veci sp. zn. 3Co 67/2008 a najmä stránka MS SR v časti: Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách) má poznatky, že úverovanie „nebankoviek“ je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie. Súvisí to s výrazným nárastom dlhu o sankcie, ktoré predstavujú per annum desiatky percent.

Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyseľnosti spotrebiteľov pri uzatváraní zmluvy, súd považuje aj ľahkomyseľnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ navrhovateľ ako veriteľ využil takúto ľahkomyseľnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity odporcov, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Pre porovnanie podľa rakúskej právnej úpravy je neplatný právny úkon, ak niekto využije ľahkomyseľnosť, stav núdze, slabomyseľnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere (§ 879 ABGB ods. 2 č.4).

Súd nemôže poskytnúť ochranu neprimeraným úrokom a takému úverovaniu, pri ktorom sa sociálne slabšiemu spotrebiteľovi poskytne úver za cenu o 100% a viac vyššiu oproti bankám aj napriek nedostatočnej schopnosti spotrebiteľa zvládnuť splátky a tak dosiahnuť ďalší profit na sankciách, paušalizovaných poplatkoch a nákladoch na vymáhanie. Spotrebiteľ sa tak pre omeškanie so splátkami môže dostať do nezvládateľného kruhu úverov. Súd z vlastnej činnosti má potvrdené, že spotrebiteľia berú ďalšie úvery, aby splatili predchádzajúce úvery.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ podal návrh nedôvodne.

Zmyslom a cieľom úverovania spotrebiteľov nemôže byť neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a niekoľkoročný stav splácania dlhu, počas ktorého je spotrebiteľ vystavený stresovým situáciám. Takýto stav je na úkor kvality života človeka a navrhovateľ to vyvolal neprimeranými úverovými podmienkami bez poznania reálnej schopnosti spotrebiteľa splatiť úver za podmienok vopred stanovených navrhovateľom, ktoré až na výšku úveru odporca nemohol nijako ovplyvniť (štandardná typová zmluva). Na začiatku všetkého je nedostatok odbornej starostlivosti obchodného zástupcu veriteľa pri nevyhodnotení núdze a čiastočnej ľahkomyseľnosti spotrebiteľa.

V súvislosti s nedostatkom odbornej starostlivosti pri posudzovaní bonity spotrebiteľa súd komparatívne poukazuje na švajčiarsku úpravu, podľa ktorej nesmie úroková sadzba pri úvere prekročiť spravidla 15 %, pričom stanovenie úrokovej sadzby sa orientuje na najvyššie prípustné úrokové sadzby stanovené národnou bankou. Zmluvy, ktoré túto úrokovú sadzbu nerešpektujú, sú neplatné. Zákon ďalej ukladá poskytovateľovi povinnosť overovať bonitu spotrebiteľa a pre prípad, že tak neurobí, nariaďuje sankcie. Keď poskytovateľ hrubo poruší túto preverovaciu povinnosť, môže napríklad stratiť celú poskytnutú sumu vrátane úrokov aj poplatkov (Spolkový zákon o spotrebných úveroch, čl. 14) .

Súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu aj 100 % a viac priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť (je všeobecne známy jav, že banky odmietajú poskytovať spotrebiteľom úvery práve z dôvodu ich nedostatočného príjmu, kedy by mali značné problémy splácať úver/pôžičku, resp. ich splácanie je takmer nemožné, pričom nebankové subjekty takéto úvery poskytujú tak bežne, že je to porovnateľné so 100% istotou). Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva

neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

Pri riadnom splácaní úveru by odporca navrhovateľovi zaplatil 42 splátok po 80,37 eura, teda spolu 3375,54 eura, pričom mu bol vyplatený úver 1284,25 eura (!). Takéto úverovanie, vzhľadom na všetko vyššie uvedené, nemôže pred súdom požívať právnu ochranu.

V závere súd poukazuje na to, že sa plne stotožňuje pri posúdení veci s právnym názorom vedľajšieho účastníka vyjadreného v podaní zo dňa 16. 4. 2015, ku ktorému sa navrhovateľ nijako nevyjadril, hoci mu bol doručený.

S poukazom na nález Ústavného súdu SR pod číslom konania I. ÚS 38/2013 - 50 zo dňa 24. 10. 2013 súd konštatuje, že k odňatiu možnosti konať pred súdom nedochádza ani údajným porušením zásady kontradiktórnosti ako základnej súčasti práva na spravodlivý proces. Táto zásada znamená, že obom stranám konania musí byť daná možnosť zoznámiť sa so stanoviskami a dôkazmi predloženými súdu s cieľom ovplyvniť jeho rozhodnutie - či už protistranou alebo na konaní nezúčastneným subjektom, od ktorého si prípadne súd takéto vyjadrenie alebo dôkaz môže vyžiadať - a vyjadriť sa k nim (porovnaj Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 740). Kontradiktórnosť je prenos dôkazného bremena zo súdu na účastníkov sporu, resp. rokovací spôsob súdneho procesu. Právo na kontradiktórny proces nemá absolútny charakter a jeho rozsah sa môže líšiť najmä v závislosti na zvláštnostiach daného konania. Nebráni súdu, aby od tohto pravidla v záujme procesnej ekonomie upustil, ak je zřejmé, že nezoznámenie účastníka konania napr. so stanoviskom iných účastníkov nemôže mať akýkoľvek vplyv na výsledok konania pred nimi.

Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

V závere dáva súd navrhovateľovi do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enunciátu rozhodnutia a návrh ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého odporca ako plne úspešný účastník konania mal právo na náhradu trov konania, avšak žiadne mu nevznikli, ich náhradu si pred súdom neuplatnil a preto mu ich náhradu súd nepriznal.

Čo sa týka náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, súd poukazuje na nasledovné zdôvodnenie.

Podľa § 93 ods. 1 až 4 O.s.p., (1) Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

(2) Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

(3) Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

(4) V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 137 O.s.p., Trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., Ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Zákon priznáva odmenu za zastupovanie zástupcovi len vtedy, ak ide o advokáta. Podrobnosti ustanovuje vyhláška č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. V zmysle citovanej vyhlášky advokátovi patrí za zastupovanie odmena, náhrada hotových výdavkov, ktorými sú najmä súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy a ďalej mu patrí i náhrada za stratu času.

Nahrádzajú sa len účelne vynaložené trovy konania. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Vedľajšieho účastníka sa dal zastúpiť advokátom, ktorý vyčíslil náhradu trov konania za právne zastúpenie nasledovne:

Tarifná hodnota veci - 1125,18 eura, hodnota jedného úkonu právnej služby (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.) je potom 61,41 eura. Vykonané úkony (§ 13a ods. 1 písm. a/ a c/): prevzatie a príprava zastúpenia (rok 2014) a vyjadrenie vo veci (rok 2015) - po á 61,41 eura, spolu 122,82 eura + 1x režijný paušál 8,04 eura (rok 2014) a 1x režijný paušál 8,39 eura (rok 2015), spolu trovy právneho zastúpenia 139,25 eura.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.